

Norsk Folkehjelp
Fagbevegelsens solidaritetsorganisasjon

Støtte til solidaritet

Fireårsrapport 2012–2015

Samarbeid om solidaritet

Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF) har i landsmøteperioden 2012–2015 støttet Norsk Folkehjelps arbeid med 150 000 kroner årlig. I tillegg har årsmøtene til avdelingene og foreningene støttet vårt solidaritetsarbeid.

I 2012 bidro NAF med 25 000 kroner til innsamlingsstafetten for Syria. I 2013 ble NAF rasimefri sone. Sommeren 2014 ble Gaza utsatt for voldsomme israelske angrep. Over 2000 palestinere ble drept, 11 000 såret. Tusenvis av hjem ble lagt i ruiner. Norsk Folkehjelp var raskt ute med en innsamling til gjenoppbygging og NAF bidro med 50 000 kroner.

I 2015 er Norsk Folkehjelp til stede med mine- og eksplosivrydding i 24 land og vi driver utviklingsarbeid og nødhjelp gjennom lokale partnere i 23 land i Asia, Afrika, Latin-Amerika og Midtøsten. Nasjonalt har vi over 100 lokallag som trykker nærmiljøet med sanitet og redning.

På de neste sidene kan du lese mer om hva NAF har bidratt til. Vi takker for støtten og ser fram til videre samarbeid.

generalsekretær, Norsk Folkehjelp

Kvinnene i front i Honduras

I Honduras er det kvinnene som står i front i den kampen jordløse bønder, urfolk og arbeidere i tekstilindustrien fører.

– Kvinner diskrimineres hver eneste dag. Kirken mener kvinners rolle er å holde kjøft og være kone. De ønsker ikke at kvinner skal ha kontroll over sin egen kropp. Vi lærer opp til at vår kropp ikke er vår. Det forsterkes gjennom utdannings-systemet. Derfor er det en tøff kamp å skulle kjempe mot alt dette, sier Yadira Minero.

Yadira Minero er lokal leder i organisasjonen Centro de Derecho de Mujeres (CDM) (Senter for kvinners rettigheter). CDM er en av Norsk Folkehjelps syv samarbeidspartnere i Honduras.

Tekstilfabrikker

Den lokale avdelingen av CDM som Minero er leder for ligger i byen San Pedro Sula. Her er det mange tekstilfabrikker, såkalte maquilaer, der flertallet av de ansatte er kvinner. En viktig oppgave for CDM er å styrke kvinners rettigheter i arbeidslivet.

– Vi har opplevd framgang de siste årene. Kvinner har tatt lederposisjoner og det er skapt en anerkjennelse for at arbeid påvirker kvinner annerledes enn menn, forklarer Minero.

Sammen med andre organisasjoner har CDM lyktes med å få folk til å forstå at rettighetene til de som jobber må styrkes.

– Vi søker sterkere og bredere allianser. I forbindelse med kuppet så vi også tydelig behovet for en sterk feministbevegelse i Honduras.

Machokultur

Honduras har lovfestet like rettigheter for kvinner og menn. En lov mot vold i hjemmet er også på plass. Allikevel møter kvinner mye motstand fra kirke og stat og en machokultur som helst ser at kvinner tier og underkaster seg.

Yadira mener det fortsatt er en lang vei å gå for kvinner i Honduras. Først og

fremst trengs det et tydelig skille mellom religion og stat i et land der machokulturen gjennomsyrrer det meste.

Minero mener det viktigste CDM har oppnådd er å få kvinner til å forstå at de har egne rettigheter, men også muligheter til å skape endringer.

– Det er dette som er vår kamp. Det handler ikke bare om å fremme kvinners rettigheter, det handler om å endre maktstrukturer, sier Yadira Minero.

Rapporten er utgitt av Norsk Folkehjelp
Layout og tilrettelegging: Ellen Heggstad
Foto: Are Stranden
Trykk: LO Media

Sammen med Norsk Folkehjelps partner CDM kjemper kvinnene en tøff kamp for bedre lønns- og arbeidsvilkår i tekstilindustrien.

Stadig større områder ryddes for klasevåpen i Laos

To av Norsk Folkehjelps klasebomberyddere i Saravan-provinsen med en velfortjent pause fra det harde og konsentrerte arbeidet ute på markene.

rammede områdene. Dette gjøres både gjennom intervjuer og gjennom å studere kart og annen dokumentasjon.

Når vi har kartlagt hvor bombene ligger, får lokalbefolkningen en detaljert oversikt. Slike oversikter fantes ikke før, og gir folk muligheten til å bruke områdene på en tryggere måte.

Informasjon fra Norsk Folkehjelp gir også de nasjonale myndighetene et tydeligere bilde av det totale problemet. Laos har drevet rydding av ammunisjon i flere tiår, men det har vist seg at mange av de klarerte arealene ikke har inneholdt verken klasebomber eller annen ueksplodert ammunisjon

Under Vietnam-krigen (1965–1975) slapp USA ufattelige mengder bomber over Laos, til tross for at USA ikke hadde erklært landet krig.

Helt fra Vietnamkrigens slutt har laoterne vært tvunget til å leve med redselen for ulykker på grunn av klasevåpen. Lokalbefolkningen kjenner i stor grad til hvor klasebombene ligger. Slik lokal kunnskap er noe vi vet å utnytte i vårt arbeid for å identifisere de hardest

Effektiv metode

Vi har utviklet metoden vår fra 2010. Den har hatt en svært positiv effekt på hele denne sektoren i Laos. De fleste andre aktører har nå gått over til vår måte å jobbe på for å klarere de områdene som faktisk er befengt med klasevåpen, og ikke sløse bort penger på områder som ikke har dette problemet.

Metoden baserer seg på tre ulike steg:

1) Informasjonsinnhenting for å kunne slå fast om det finnes konkrete bevis på klasevåpen eller annen ammunisjon.

2) Når fysiske spor er funnet eller vi har pålitelig informasjon fra lokalbefolkningen, foretar vi en teknisk undersøkelse for å kartlegge omfanget av problemet.

3) Etter kartlegging av bevist farlige områder, kan selve ryddearbeidene starte.

Friskere, større og grønnere i Mosambik

– Med denne metoden får jeg både bedre avling og sparer masse tid, sier Isabel Manuel. Hun mener hun kan doble produksjonen, samtidig som hun sparer tid fordi metoden krever mindre lusing og vanning.
Foto: Trygve Augestad

Det gir også næring til jorda og dermed mindre bruk av kunstgjødsel.

Svibruk utbredt

Over 70 prosent av befolkningen i Mosambik bor på landsbygda og de aller fleste er småbønder.

Mange lever fra hånd til munn, sliter med dårlige avlinger og bruker lite klimavennlige metoder, som å brenne gresset før såing, såkalt svibruk.

Nå har bondeorganisasjonen UNAC bestemt seg for å gjøre noe for å bedre situasjonen. Med støtte fra Norsk Folkehjelp og den norske ambassaden i Maputo er de nå i gang med å innføre konserveringsjordbruk.

Mer kunnskap

Programmet er planlagt å gå over fire år, og over 20 000 bønder skal ta i bruk den nye metoden. I provinsen Manica, sentralt i Mosambik er noen allerede i gang.

En ny jordbruksmetode skal gi både bedre avlinger, spare miljøet og være mindre arbeidskrevende. Stadig flere bønder i Mosambik prøver nå ut konserveringsjordbruk.

– Med denne metoden får jeg både bedre avling og sparer masse tid, sier Isabel Manuel. Hun mener hun kan doble produksjonen, samtidig som hun sparer tid fordi metoden krever mindre lusing og vanning.

Konserveringsjordbruk innebærer blant annet at man i stedet for å brenne gresset heller dekker jorda med gress slik at den holder bedre på fuktigheten.

– Etter hvert kommer vi til å tilføre enda mer kunnskap slik at de kan gjøre dette mer avansert og dermed få enda bedre resultater, sier presidenten i UCAMA (UNACs avdeling i Manica), José Basquete Mugajea og får støtte av den tradisjonelle lederen João Muchokuto.

– Jeg kommer nå til å oppfordre alle bønder i min landsby til å prøve ut dette, sier João som blir møtt med applaus og tilrop fra de fremmøtte. Foreløpig har Ucoma etablert en rekke demonstrasjonsåkre side ved side med åkre som er dyrket på den tradisjonelle måten. Det er lett å se forskjellen. Kålen virker både friskere, større og grønnere der gresset dekker åkeren.

Står imot presset

Norsk Folkehjelp støtter organisasjonsutvikling av UNAC og ORAM i deres kamp for landrettigheter for småbønder i Mosambik. Konserveringsjordbruket er en del av deres strategi for sikre bedre livsvilkår og bedre matvaresikkerheten. Med sterkere avlinger og større produksjon er det lettere for småbøndene å stå imot presset fra den kommersielle landbruksindustrien. På sikt vil tiltakene dessuten motvirke global oppvarming.

Innsamling til Syria og Gaza

Norsk Folkehjelp har i dag omfattende nødhjelpsinnsetts i Gaza, Irak, Syria og Sør-Sudan. NAF har gitt verdifulle bidrag til våre innsamlingsaksjoner for Syria og Gaza.

Innsamlingsaksjonen for de syriske flyktingene i den nå fem år lange brutale borgerkrigen fikk stor oppmerksomhet i fagbevegelsen og det ble samlet inn 1,6 millioner kroner i perioden 2012–2013.

Norsk Folkehjelp har siden 2012 bidratt med nødhjelp overfor syriske flyktinger på flukt i eget land og til syrere som har måttet flykte til Irak og Libanon. Ved begynnelsen av 2015 hadde nærmere 4 millioner syrere flyktet til nabolandene og over 11 millioner syrere har nå behov for humanitær hjelp inne i Syria.

Nødhjelp til palestinere

I Palestina skulle en ny krig ramme sivilbefolkningen. Sommeren 2014 satte Israel i gang en angrepskrig som varte fra 5. juli til 25. august. Krigen tok li-

Norsk Arbeidsmandsforbund ved forbundsleder Erna Hagensen gir 25 000 kroner til Syriaaksjonen i 2012 og gir utfordringen videre til Industri Energi ved Ole Kristian Paulsen.

vet av over 2200 og såret over 11 000 palestinere, de fleste sivile. Store deler av Gaza ble lagt i ruiner. Siden 2007 har Israel utsatt Gazastripen for en utmattende blokade og den er ennå ikke opphevet. Viktige varer som sement og andre bygningsvarer har ikke fått passere og fortsatt er bare noen fåtall hus bygd opp.

Norsk Folkehjelp var raskt ute med nødhjelpsinnsetts overfor de lidende palestinere og kom tidlig i gang med både psykososial støtte og rydding av ødelagte jordbruksområder. Norsk Arbeidsmandsforbund støttet opp om dette viktige nødhjelpsarbeidet med 50 000 kroner.

Start din egen innsamling

Norsk Folkehjelp og Norsk Arbeidsmandsforbund oppfordrer avdelingene og foreningene til å starte sin egen innsamling for et tema eller land.

Uansett hvor du befinner deg, kan du raskt starte din egen innsamling på nettet. Du setter deg et mål og vi gir deg en elektronisk innsamlingsbøsse som du enkelt kan sende til familie og venner via e-post, facebook eller twitter. Resultatet kan du følge live på sidene til Norsk Folkehjelp: <http://minaksjon.folkehjelp.no/>

RASISMEFRI SONE
RACISM-FREE ZONE
www.folkehjelp.no

NAF Rasismefri sone

I 2013 erklærte Norsk Arbeidsmandsforbund seg som rasismefri sone. Med det forpliktet forbundet seg til å jobbe målrettet og systematisk med å hindre diskriminering og fremme likestilling. Forbundet deltar i LOs forum for inkludering i arbeidslivet. Norsk Folkehjelp tilbyr en rekke kurs og aktiviteter for ledere og tillitsvalgte på området.

VIL DU ENGASJERE DEG?
Kontakt NAF:
Trond Erik Thorvaldsen,
tlf. 480 36 788
Trond.Erik.Thorvaldsen@arbmand.no
Kontakt Norsk Folkehjelp:
Are Stranden, tlf. 911 33 226
are.stranden@folkehjelp.no
Følg Norsk Folkehjelp på
facebook.com/folkehjelp